

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglase po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.400

Renegatstvo kot demoralizacija

ZNANSTVENA PODLAGA POTREBE BORBE PROTI RAZNARODOVANJU.

»Narodnost je značaj kolektivne individualnosti, ki lahko živi po več tisoč let. Ta značaj je kakor osebni značaj in kakor čist razum vdolan kot nekaka duševna zakonitost v človeka, ki ima do nje dolžnosti kakor do vsega, kar je bilo položeno vanj. Prva in najelementarnejša človeška dolžnost je zvestoba samemu sebi, je volja in pripravljenost, biti resnično tisto, kot kar so te zamislile neznane usodne moči, in živeti za misel, ki je v tebi, čim točneje in čim verneje. V tej volji se križata vdanost in ponos, zbranost in pogum. Zvestoba čistemu razumu, ki je zakon tudi tvoje umstvenosti, je nujna; prestopok zoper umstvenost, je nujna; prestopok zoper sede je napisal Josip Vidmar v osmem poglavju svoje knjige »Kulturni problemi slovenstva« in služijo nam za izhodišče pri poizkusu pokazati javnosti s prstom na pogubne posledice renegatstva, ki se je pri nas polotilo za časa bivše Avstrije najširših plasti in živji še dandanes kljub štirinajstim letom pripadnosti Maribora in sedanjega štajerskega obmejnega ozemlja k Jugoslaviji!

Prestopok zoper narodnost je bolezen! Ta bolezen ni fizična, temveč psihična in s tem moralna. Kdor zataji svojo narodnost, kdor se zaradi materialnih dobrin in osebnih koristi izda za nekaj drugega kakor je, je moralno bolan, moralno defektan. S tem korakom, ki se mu je sprva zdel morda nepomemben in neškodljiv, nasprotno, celo koristen, je odvrzel moralo svojega značaja, porušil je temelj svoje osebnosti in postal podzavestno dovzeten za vsako drugo nemoralnost, v prvi vrsti pa za vsako drugo izdajstvo. To je temelj, na katerem sloni tolikokrat povedana resnica, da je renegatstvo demoralizacija, da so n. pr. nemščurji demoralizirana plast našega naroda. In samemu tej demoralizaciji moramo pripisati, da je zlasti tam, kjer je pokojina Avstrija naš življenjski najbolj raznarodovala, vsaka stranka bridko spoznala nezanesljivost takih pristašev. Tako so naši bivši štajerski in ostali renegati bili po prevratu po vrsti vse: komunisti, socialisti, kmetijci, radičevci, radikali, demokraci, klerikalci. Nemci ali pa celo vse naenkrat. Saj so nam dobro znani primeri, ko je imel en sam vollec po tri štiri strankarske legitimacije v žepu!

Toda ta pri narodnosti in stranki za-

četa demoralizacija prehaja tudi na vse ostale življenjske funkcije. Znanstveno dokazano je n. pr., da so se berlinske prostitutke rekrutirale in se še rekrutirajo v prvi vrsti iz nasilno ponemčenih poljskih plasti ali njihovih potomcev. Prav isti pojav zasledimo pri zločincah najrazličnejših vrst. Izhajajo v veliki meri iz renegatov in njihovih potomcev. Toda po take primere nam ni treba hoditi predaleč, najdemo jih več ko preveč pri nas doma. Okolici Maribora in Ptujja sta pozornici tolikih krvavih zločinov, pretepev, ubojev in umorov, kakor nobeno drugo ozemlje v Jugoslaviji, isto velja tudi za naše Prekmurje. Doslej vzrokov tega pojava še nihče ni znanstveno preiskal, a gotovo je, da bi prišel do osupljivo očitne ugotovitve, da je tega krivo v največji meri prav nekdanje odnarodovanje, ponemčevanje, in s tem splošno demoraliziranje! Alkoholizem je tu šele sekundarnega pomena in je bolj posledica kakor vzrok. Ozemlje, na katerem beležimo največ zločinov, se namreč točno krije s področjem centra nekdanjega štajerskega delokroga in delokroga mariborskih raznarodovalcev.

Renegatstvo je demoralizacija, in kdor ga pospešuje ali ustvarja, je zločinec pred javnostjo vsega človeštva, kdor vzgaja v njem svoje otroke je pa zločinec tudi napram svojemu lastnemu potomstvu. Nasprotno pa pomeni boriti se proti renegatstvu — boriti se za moralno človeštva, za etično zdravje proti boleznim. Problem je torej dosti globlji kakor se splošno misli, in dosti usodnejši kakor se zavedajo celo mnogi naši javni delavci. In če je dolžnost oblasti in države boriti se proti demoralizaciji naroda, potem je prav tako in že zaradi tega tudi njena dolžnost boriti se proti renegatstvu in ga zatreti z vsemi razpoložljivimi sredstvi. Pri nas smo v tem oziru neskončno mnogo zamudili. Štirinajst let smo puščali to vprašanje v nemar, prepustili smo ga razvoju časa, naj ga sam reši. Posledica je ne le to, da se morala tega našega ljudstva kljub ostrim kaznim sodišč ni prav nič poboljšala in da je zločinov še skoraj vedno več, temveč tudi ta, da to ljudstvo danes zaslepljuje puhli blesk nemškega hitlerizma in da ruši našo samozavest in uničuje delo in prizadevanja zdravih javnih narodnih delavcev in uspehe štirinajstih let!

Nov konflikt v Aziji

HARBIN, 13. aprila. Odnosali med sovjetsko Rusijo in Japonsko so postali še bolj napeti, ker so Rusi zornet odveleki 20 vagonov čez svojo mejo. Mandžursko zunanje ministrstvo je poslalo sovjetskemu generalnemu konzulu izredno ostro noto, obenem pa so se zbrale množične japonske čete okrog ravnateljskega poslopja vzhodno-kitajskih železnic. V smeri od Cickarja korakalo močne japonske čete proti ruski meji. Japonska vlada zahteva, da vrnejo sovjeti ves vojni park. »Harbin Times« pišejo, da se pripravlja sovjetska Rusija na vojni in da predstavlja odpeljane vagonov navadno tatvino.

Italijanski tisk in rimski načrt
RIM, 13. aprila. Italijanski tisk objavlja o vsebini francoskega memorandumu o paktu štirih velesil le one informacije, ki so izšle v francoskih listih. Listi ne pokažejo nobenega posebnega upanja glede nadaljnjih pogovorov in izražajo bojazen, da je imela

Francija le preveč obzirnosti napram Poljski in mali antanti. Pisanje italijanskih listov napravilo vtis, da Mussolini želi nadaljevanje pogajanj. Politični krogi smatrajo, da se bodo predstavniki štirih velesil sestali na konferenco v Rimu takoj po vrnitvi Macdonalda iz Washingtona.

DR. MAČEK PRED SODIŠČEM.
BEOGRAD, 13. aprila. V ponedeljek 24. t. m. se bo pričel pred državnim sodiščem za zaščito države proces proti zagrebškemu odvetniku dr. Vladimirju Mačku, ki je obtožen, da je deloval kot avtor znanih hrvatskih punktacij za razkosanje naše države. Senatu bo predsedoval dr. Petrovič, prisodniki pa bodo sodniki dr. Bubanj, dr. Gradnik in dr. Stamenković.

MUSSOLINI DEDIČ AMERICANKE.
RIM, 13. aprila. Bogata Američanka Woodova je zapustila Mussoliniju zelo bogato zbirko umetnin, glede katere želi, da bi bile razmeščene v palači Venezia. Mimo tega mu je zapustila tudi 50.000 dolarjev, s katerimi more razpolagati po lastni volji.

Obiski v Rimu v luči tiska

AVDIENCE NEMŠKIH IN AVSTRIJSKIH DRŽAVNIKOV PRI PAPEŽU IN MUS-SOLINIJU. VPRAŠANJE KONKORDATA. POSVETOVANJA O PAKTU ŠTIRIH POSVETOVANJA O ZADEVI «ANSCHLUSSA».

RIM, 13. aprila. Nemški podkancelar von Papan in minister Göring sta bila včeraj v ločenih avdijencah sprejeta pri papežu Piju XI. Göring je obiskal v spremstvu nemškega poslanika von Hassla ministrskega predsednika Mussolinija in konfiriral z njim polni dve uri. Bivanje avstrijskega zveznega kancelarja dr. Dollfussa v Rimu so registrirali fašistični listi s kratkimi noticami. O njemu ne poročajo nobenih podrobnosti.

VATIKAN, 13. aprila. Včeraj dopoldne je sprejel papež v avdijenci von Papan in Göringa. Von Papan je bil pri sprejemu oblečen v svečano papeško dvorno obleko tainega komornika in je prispel ob 10.20 v spremstvu svoje žene v Vatikan. Oba sta bila takoj odvedena v notranje vatikanske sobane. Ob 10.45 je prispel z avtomobilom v spremstvu svojega adjutanta Kolnerja tudi minister Göring. — Avtomobil je bil okrašen s fašističnimi in hitlerjevimi emblemi. Na svojih sestankih sta razpravljala Papan in vatikanski državni tajnik kardinal Pacelli o problemu, ki zanima v enakih meri hitlerjevce kakor tudi sveto stolico. Središče vsega pa je bil razgovor o konkordatu. Pruski, bavarski in badenski konkordat se tičejo največjega števila katolčanov v Nemčiji, dočim ustvarja konkordat z »Reichom« velike težave, ker bi se mogel smatrati kot popoln državni zakon in ne kot mednarodna pogodba. Mogoče bo to vprašanje olajšano z izvedbo centralizacije v Nemčiji, na kateri se trenutno intenzivno dela. Nemški krogi pravijo, da je načelna točka teh razgovorov organizacija katoliških strank.

Rim, 13. aprila. Včeraj ob 10. uri dopoldne je sprejel Mussolini v avdijenci avstrijskega zveznega kancelarja dr. Dollfussa.

Vatikan, 13. aprila. Po 20 minutni avdijenci pri papežu se je podal Göring k

kardinalu Pacelliju, pri katerem se je mudil v avdijenci nad eno uro. Papan je prejel od papeža med avdijenco zlato spominsko kolajno svetega leta, njegova žena pa rožni venec iz jantarja.

PARIZ, 13. aprila. Rimski dopisnik agencije »Havas« piše o rimskem obisku Papena in Göringa, da je gotovo, da je bilo načetih v razgovorih Papena z vodilnimi vatikanskimi osebnostmi več vprašanj, tikajočih se nemškega katoličanstva in njegovega stališča napram Hitlerjevemu režimu. Res pa je tudi, da sta se ministra Göring in Balbo, ki sta oba znana strokovnjaka v letalstvu, razgovarjala o zrakoplovni zadevi obeh držav. Značilno je, da rimski uradni krogi niso niti z besedico demantirali dejstva, da so se bavili Mussolini, Papan in Göring v svojih razgovorih tudi s paktom štirih velesil. Francoski krogi pa naglašajo, da ni verjetno, da bi bila Papan in Göring kvalificirana pogajati se v tako važnih zunanje-političnih vprašanjih kar na lastno pest. Zatrjuje se, da je sporočil nemški zunanji minister baron von Neurath po rimskem poslaniku von Hasslu italijanski vladi, da bodo sledila nadaljnja pogajanja o Mussolinijevem načrtu po diplomatskem potu. Kar se tiče rimskega potovanja zveznega kancelarja dr. Dollfussa, so pa pariški politični krogi mnenja, da gre tudi za vprašanje sklenitve avstrijskega konkordata, ne glede na to, da se je čutil dr. Dollfuss z ozirom na naraščanje narodnih socialistov v Avstriji primoranega osebnostno obvestiti italijanskega ministrskega predsednika o nevarnosti priključitve Avstrije k Nemčiji.

BERLIN, 13. aprila. Merodajni krogi na Wilhelmstraße izjavljajo, da ni Papanov in Göringov obisk v Rimu v nobeni zvezi s pogajanjmi o ustvaritvi direktorija štirih velesil.

Pomen sestanka Macdonalda z Rooseveltom

PRIPRAVA ZA SKLICANJE SVETOVNE GOSPODARSKE KONFERENCE. BOLJŠANJE KONJUNKTURE. ROOSEVELTOVA POLNOMOČ. POVA-BILO MALI ANTANTI.

LONDON, 13. aprila. Tukajšnji tisk presoja izredno povoljno izgleda bodoče konferenca med Macdonaldom in Rooseveltom. Verjetno je, da se hosta oba državnika zavzemata za to, da se po možnosti čim prej sestane svetovna gospodarska konferenca. Ta se namerava doseči na ta način, da bodo konferenco voditi odgovorni politiki in ne strokovnjaki. Macdonald bo zastopal v Washingtonu stališče, da se mora izvesti kot prvi pogoj gospodarske osvoboditve izdatno znižanje carinskih zidov. Listi smatrajo za samo po sebi razumljivo, da se bo vprašanje vojnih dolgov razpravljalo skupno z drugimi važnimi gospodarskimi problemi. Na političnem področju konference bo podrobno obravnavan in raziskan splošni položaj v Evropi, da bi se tako ugotovilo, koliko bi mogli Amerika in Anglija sodelovati pri reševanju problema, ki je nastal iz mirovnih pogodb, da bi se tako preprečila razcepitev Evrope v dva nasprotna in celo sovražna tabora.

WASHINGTON, 13. aprila. Finančni krogi si obetajo od bodočih gospodarskih pogajanj in razgovorov zelo ugodne rezultate. Na borzah se čuti

velika stabilnost, kakršne doslej še ni bilo. Zlasti so se dvignile cene pšenice in bombaža. Cena bombaža je poskočila v zadnjem času za 15 centov pri ball. Cene pšenice so zrasle v Chicagu za septemberski termin na 52,5 centov.

WASHINGTON, 13. aprila. Kakor poročajo listi, bo prejel predsednik Roosevelt o priliki gospodarskih pogajanj z drugimi državami posebno polnomoč, ki mu dovoljeva, da bo smel v primeru potrebe na lastno pest odgoditi plačilo obroka vojnih dolgov, ki zapade 15. junija t. l. Polnomoč mu bo dala tudi proste roke glede sklepanja novih trgovinskih pogodb.

WASHINGTON, 13. aprila. Ameriška vlada se trenutno bavi s predlogom, da bi se poslalo vabilo tudi mali antanti, da pošlje svoje zastopnike na svetovno gospodarsko konferenco v Washingtonu.

TEŽAVE FRANOSKE VLADE.
PARIZ, 13. aprila. Francoska vlada je nenadoma v zelo težkem položaju. Socialni demokrati so sklenili zahtevati od vlade, da zniža državne izdatke za 10 odstotkov, ker bodo sicer glasovali proti predlogu.

Dnevne vesti

Dr. Rudolf Ravnik petdesetletnik

Jutri, na Veliki petek, 14. t. m., poteče 50 let, kar je bil v Glinjah pri Borovljah na Koroškem, rojen, znani narodni borec, sedaj mariborski odvetnik, g. dr. Rudolf Ravnik. Čudno naključje je pač, da pada njegova petdesetletnica na dan praznika trpljenja, kakor, da je to simbol usode našega tužnega Korotana in njegove inteligence, ki je bila pregnana z rodnih tal.

Ime dr. Rudolfa Ravnika je pri nas dovolj znano in menda ni človeka, ki ga ne bi cenil, in to brez ozira na nekdanje strankarske razprtije, ki so potegnile tudi njega v svoj vrtinec. Rojen kot omenjeno 14. aprila l. 1883. je prišel po končanem študiju v Celovcu in v Pragi v Ljubljano, odtod v Ptuj in potem kot koncipient k pokojnemu odvetniku dr. Lemežu v Slovensko Bistrico. V Ljubljani je imel že boje s takratnim nemškimi predsednikom sodišča, ker se ni hotel vdati, da bi s svojimi predstojniki govoril nemško. Tako vztrajen in dosleden borec za pravice maternega jezika je ostal tudi v Ptuj in v Slovenski Bistrici.

Zlasti neustrašno je bilo njegovo nacionalno delo v Slovenski Bistrici, kjer je stal na čelu Sokola in mu priporil v boju z okrajnim glavarstvom vse pravice. Slovenjebistričani se še sedaj spominjajo, kako je po zaslugi dr. Ravnika moral mestni stražnik l. 1912. znova lepiti po mestu lepake Sokola, ki jih je bil prej potrgal. Bil je marljiv vedno in povsod. Dan za dnem, nedeljo za nedeljo so ga videli vsi shodi v slovenjebistriškem okraju, in starejši kmetje ga še sedaj obiščejo, ko pridejo v Maribor. Pri znanih usodnih dogodkih v Rušah l. 1914. je pa bil dr. Ravnik zastavonoša mariborskega Sokola.

Po osvobojenju se je jubilat udeleževal na vseh področjih. Bil je prvi predsednik naše Glasbene Matice in delavni vodnik in odbornik, zlasti pa tudi še podpiratelj raznih drugih narodnih društev. Pozneje se je z dobrimi in iskrenimi nameni lotil politike in pri zadnjih predsedstovanjskih volitvah mu je manjkalo prav malo glasov, da ni bil izvoljen za narodnega poslanca; bil pa je poslanec v prvi mariborski oblastni skupščini, kjer je v upravnem odseku s pridomo uporabil vse svoje obsežno pravno znanje.

Zadnja leta se je na škodo narodnega življenja ob meji odtegnil javnemu delovanju, prepričani pa smo, da prične ob 50letnici zopet uporabljati svoje sveže sile za tiste ideale, ki so mu bili vedno najvišji cilj življenja. S tem seveda še nismo povedali vsega, saj to ni nekrolog, temveč samo skromna počastitev za storjeno delo in vzpodbuda za nadaljno. Zaenkrat mu samo še kličemo: Še na mnoga, mnoga leta!

Notarsko imenovanje. Po predlogu pravosodnega ministra je imenovan za notarja v Marenberku narodni poslanec Karel Gajšek, dosedaj notar v Kranjski gori; na njegovo mesto pa je postavljen Fran Penko, notarski pripravnik in vršilec dolžnosti notarja v Marenberku.

Pravoslavni velikonočni prazniki. Pravoslavna cerkvena občina obvešča svoje vernike, da bo danes na Veliki četrtek ob 18. uri v pravoslavni kapeli čitanje 12 evangelijev. Jutri na Veliki petek bodo ob 16.30 uri večernice. Na Veliko soboto bodo večernice pravi tako ob 16.30 uri. Na Velikonočno nedeljo pa bo zjutraj ob 4. uri procesija in jutranje opravilo, po katerem bo sveta maša. Na Velikonočni ponedeljek bo maša ob 9.30 uri.

Kongres nabavljajnih zadrug. V mesecu avgustu bo v Banji Lukki kongres uradniških nabavljajnih zadrug iz vse države, katerega pripravlja poseben odbor. Kongresa se bo udeležilo nad 200 delegatov.

Cvetlični srečolov. »Narodna odbrana« v Mariboru priredi v soboto med 17. in 19. uro ter na velikonočno nedeljo dopoldne velik cvetlični srečolov s 500 dobitki. Dobitki so lepe cvetlice v lončkih, ki bodo razstavljene v palači banovinske hranilnice. Srečke se bodo prodajale po dinarju in bo zadela vsaka številka. Srečni dobitnik bo lahko takoj dobil svoj dobitek v razstavnem prostoru.

Za razveljavljenje prepovedi nočnega dela v pekarnah. Obrtniške korporacije iz Subotice in Novega Sada so obrtniški zbornici v Novem Sadu poslale resolucijo, v kateri zahtevajo, da se razveljavi prepoved nočnega dela v pekarnah, ker je praksa pokazala, da je ta naredba škodovala prodaji pekovskih proizvodov.

Olepševalno in tujsko-prometno društvo za Maribor in okolico bo imelo svoj letošnji občni zbor v sredo 19. aprila ob 18. uri v restavracijskih prostorih Grajske kleti z naslednjim dnevnim redom: poročila društvenega odbora, poročilo preglednikov računov in sklepanje o absolutoriju ter raznoterosti.

Ipavčeva župa JPZ ima v nedeljo 23. tm. ob 10. uri dopoldne v prostorih mariborske Glasbene Matice (soba št. 6) redni letni občni zbor z običajnim dnevnim redom. Vabljeni so delegati vseh vlaganih društev, k polnoštevilni udeležbi.

Mestno kopališče bo na veliko soboto od 8. do 15. ure odprto. Čez velikonočne praznike ostane zaprto.

Namesto cvetja na grob pokojnemu g. Miroslavu Pučeliku je daroval g. Karel Goldschmig, industrijalec v Framu za revno fransko šolsko mladino 100 Din. Enako stvar isti namen darovala namesto cvetja na grob g. Ivanu Vidmarju vsak po 100 Din g. dr. Mihael Stajko in g. Franc Majzel, oba iz Maribora, za kar se darovalcem iskreno zahvaljuje šolski upravitelj v Framu.

Mariborske prireditve. V mestu, kakršno je naše, kjer je vse delo omejeno na skoraj vedno eno in isto občinstvo, bi bil potreben v vsem sistem. Le na ta način bi se namreč preprečile kolizije, ki škodujejo sedaj tako često temu ali onemu. O vprašanju koncertov smo govorili že zadnjič. Popolnoma napačno in kvarno je, nanizati vse koncerte kar v enem mesecu okrog prvega, med tem ko so sredi sezone pozimi potekali meseci brez koncertov. To pa velja tudi za razne druge večje in pomembnejše prireditve, a ozirati bi se bilo pri tem treba tudi na naše gledališče. Zadeva bi se naj uredila tako, da razni nastopi društev ne bi motili važnejših gledaliških premier, saj vemo, da se je tudi gledališče kadarkoli se je moglo, rado oziralo na večje in splošno pomembne društvene nastope. Za letos je rešitev tega problema sicer nemogoča, vsekakor pa naj bi se našla v jeseni. Za to so potrebni predlogi, in mi jih bomo radi objavili, ker le z debato bomo lahko našli vse zadovoljujoče izhodi!

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 7.0 stopinj nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 6.8 stopinj nad ničlo, barometer je kazal pri 13 stopinjah 738.7, reduciran na ničlo pa 737.1; relativna vlaga 91; vreme je oblačno in rosi; od večeraj na danes je padlo 34 mm dežja. Vremenska napoved pa pravi, da bo vreme zelo oblačno in da bo najbrže deževalo.

Kino Union. Pripravlja se velikonočni »šlagerški« program »Grofica Monte Christo« z Brigito Helm, Rudolfom Forterjem, Lucie Englisch in Oskarjem Simo. V četrtek in petek radi norme zaprto.

Grajski kino. Za velikonočne praznike veliko veselo iznenadenje: »Carjev valček«, krasen zabaven film prominentnih filmskih starov: Martha Eggert, Willy Eichberger, Paul Hörbiger, Hansi Niese, Szöke Szakall. Glasba za to veselo sijajno opereto je od Johanna Straussa. Ta najnovejši film je izredno dobro uspel in se lahko vsakomur prav posebno priporoča. Pripravlja se druga velika opereta »V žaru puste«, krasen film v žanru »madžarske rapsodije«.

Žepar na Glavnem trgu. Žeparji ne zamude prav nobene prilike in so tako izkoristili tudi gnečo, ki je te dni pred prazniki na Glavnem trgu. Danes dopoldne je spreten žepar izmaknil Heleni Rudlovi iz Studencev denarnico z 280 Din. Rudlova je prijavila tatvino policiji.

Huda nesreča. Pri Sv. Lovrencu na Pohorju je večeraj popoldne doletela 34-letnega hlapca Ivana Mumla huda nesreča. Ko je vozil drva, je padel pod voz, ki mu je razparal trebuh. Hudo ranjenega so spravili v bolnišnico, kjer je bil operiran in upajo, da bo ostal živ.

Pri razdraženih živcih, glavobolu, nespajnju, utrujenosti, pobitosti, tesnobnosti, imamo v naravi »Franz Josefovi« grenčici domače sredstvo pri roki, da največja razburjenja, ki imajo svoj vzrok v slabi prebavi takoj preženemo. Sloviti zdravniki priznavajo, da učinkuje »Franz Josefova« voda sigurno pri ljudeh višje starosti. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Velikonočne pince

šartelj, mlečni kruh, potice, kakor vsakovrstno luksuzno pecivo in prvovrstni rženi kruh

Parna pekarna
Schmid Jurčičeva ulica št. 6
nasl. Rungaldier & Co.

Sam se je vrnil. Poročali smo večeraj, da je pobegnil iz tukajšnje jetnišnice kaznjeneček Stanko Zelič. Zelič pa se je sinoči sam vrnil v zapore in skesano prosil, naj bi ga radi tega ne kaznovali.

Poskušen samomor. Na svojevrsten način si je skušala večeraj popoldne končati življenje neka Marija M. na Tezmem. Ko je bila sama v sobi je popila večjo količino petroleja, pomešanega s steklenimi drobci. Ker ji je postalo kmalu nato zelo slabo, so domači poklicali mariborske zdravce, ki so obupanjo prepeljali v bolnišnico, kjer so jo rešili prostovoljne smrti.

Aretacije. Preteklo noč je policija aretirala Marijo P., ki jo imajo že dalje časa varnostni organi na piki radi tihotapstva. V zapore so romali tudi Matilda A., ki se je vlačila po mestnih gostilnah in potepuh France L. ter neki Rudolf Š., ki se je lotil svojih staršev in jim grozil s sabljo.

Sejem za živino. Na sejem 11. t. m. so prignali 528 glav živine, in sicer 13 konjev, 7 bikov, 174 volov, 312 krav in 22 telet. Kupčija je bila srednja, ker so cene živine nekoliko poskočile izza zadnjega sejma. Prodanih je bilo 230 glav. Cene so bile sledeče: debeli voli 5 do 5.50, poldebeli 3.50 do 4.50, voli za rejo 3 do 3.25, biki za klanje 3.25 do 3.50, klavne krave debele 2.75 do 3.25, piemenske 1.50 do 2.50, krave za klobasarje 1.25 do 1.75, molzne 1.50 do 2.75, breje 1.50 do 2.75, mlada živina 4 do 5 in teleta 4 do 5 Din kg. Cene mesa so bile naslednje: volovsko meso I. vrste 8 do 10 Dir, II. vrste 6 do 8 Din; meso bikov, krav in telic 4 do 6; teletina I. vrste 10 do 12, II. vrste 6 do 8; svinjina sveža 10 do 16 Din kilogram.

Današnji živilski trg je bil vključ slabemu vremenu založen v znamenju velikonočnih praznikov. Črpay je ves dopoldne rosilo, je bilo na trgu živahno vrvenje, ki ga je opaziti ponavadi le ob tržnih dnevih pred velikimi prazniki. To pa so znale izkoristiti okoličanke in kmetje, ki so cene blagu nekoliko zvišali. Nad draginjo so se pritoževale revnejše matere, ki ne morejo v teli hudih časih preskrbeti svojem takih praznikov, kakor bi si jih želele. Pa tudi marsikatera druga gospodinja se je vračala s trga manj obložena kakor prejšnja leta. Ker se stara navada, da mora biti velikonočna miza pri vsaki hiši pogrnieta, hudo upira današnji krizi, je bila kupčija na današnjem trgu vendar živahna in dobra. Kmetje so pripeljali 7 voz zaklanih prašičev, 3 voze krompirja in 5 voz jabolk. Bogata izbira je bila na perutninskem trgu, kamor so prinesle okoličanke nad 200 piščancev, kokoši, puranov, gosi in so. Cene perutni so precej poskočile in so prodajali kokoši po 25 do 40 Din, purane po 30 do 60 Din, gosi in race po 30 do 50 Din, par piščancev pa po 20 do 35 Din. Dobro so se preskrbeli s prekajenim mesom tudi mesarji. Prodajali so gmjati po 17 do 25 Din, klobase po 3.50 do 6 Din, govedino po 6 do 12 Din, teletino po 10 do 14 Din, svinjino po 12 do 16 Din in slanino po 13 do 15 Din kg. Zelo dosti je bilo na današnjem trgu mleka, sladke smetane in masla. Mleko je bilo liter po 2.50 do 3 Din, sladka smetana liter 10 do 12 Din. Primanjkovalo pa ni zelenjave in je bilo na trgu precej motovilca, regrata, glavnote salate ter hrena. Na trg so prinesli okoličani tudi precej sadnih sadežev in cvetic.

Narodno gledališče

Četrtek, 13., petek 14. in sobota 15. aprila: Zaprto.

Nedelja, 16. aprila ob 15. uri: »Orfej v podzemlju«. Znižane cene. Zadnjič. — Ob 20. uri: »Grofica Marica«. Gostovanje ge. Marice Lubejeve iz Zagreba ter gđc. Ksenije Maje in g. Bojana Pečka iz Ljubljane.

Ponedeljek, 17. aprila ob 15. uri: »Se li razumemo?« Znižane cene. — Ob 20. uri: »Pri belem konjičku«. Znižane cene. Zadnjič.

Velika noč v gledališču. Popoldne ob 15. uri uprizore Offenbachovo klasično opereto »Orfej v podzemlju«. To bo ob enem poslednja uprizoritev te zabavne in melodiozne operete. — Večerna predstava bo Kalmanova opereta »Grofica Marica«. Pri tej predstavi gostujejo kar trije igralci. V partiji grofice Marice nastopi priljubljena bivša članica našega gledališča ga. Marica Lubejeva. Kol kontesa Liza nastopi simpatična članica ljubljanskega gledališča gđc. Ksenija Maja, barona Zsupana pa bo igral ljubljeneček ljubljanskega občinstva g. Bojan Peček, ki je pred kratkim slavil 25letnico svojega umetniškega delovanja. — Na Velikonočni ponedeljek se pa ponovi popoldne zabavna in uspela Preradovičeva komedija »Se li razumemo?« zvečer pa bo nepreklicno zadnja uprizoritev privlačne revijske operete »Pri belem konjičku«. Razen pri »Grofici Marici«, veljajo pri vseh predstavah znižane cene!

Ukradeno kolo. Janku Rakušu, organistu pri Sv. Marjeti ob Pesnici, je večeraj popoldne, ko se je mudil v Mariboru, odpeljal neznan kolesar izpred neke hiše na Aleksandrovi cesti kolo vredno 800 Din.

Petindvajsetletnica Glavne hranilnice pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah

Dne 1. t. m. je imela glavna hranilnica pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah svoj šest in dvajseti redni letni občni zbor, s katerim je zaključila pet in dvajset let svojega združnega delovanja. Ustanovljena je bila namreč po inicijativi notarja Franceta Štupice v času, ko je strankarska nestrpnost izločila vse napredne zadružnike od sodelovanja pri posojilnici pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah.

Kako potreben in važen je bil ta korak, je pokazalo dosedanje delovanje te zadruga, ki se ni omejilo le na dajanje posojil in hranjenje derarja, marveč je bilo usmerjeno tudi v nacionalno in gospodarsko povzdigo tako trga kakor širše okolice. Brez tega zavoda ne bi bilo meščanske šole pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah. Zavod je namreč kupil iz sekvestiranega premoženja »Schulvereina« njegovo šolsko poslopje ter ga daje sedaj meščanski šoli brezplačno v uporabo.

Zavod pa je kupil tudi nemški Društveni dom in ga preuredil in prezidal v »Sokolski dom« katerega sedaj ne uporablja samo Sokol, marveč je na razpolago tudi drugim društvom in za vse večje prireditve.

Zavod je pa podprl med drugim tudi svetolenarški avtobusni promet, in to že v času, ko drugod sploh še niso sanjali o avtobusnih zvezah. S trikotno zvezo z Mariborom je pomaknil trg in s tem ves okraj, ki je bil sicer popolnoma odrezan, k sredini našega prometa, to je k Mariboru. Samo s pomočjo tega zavoda in z njegovo trajno podporo se je naposled trg še elektrificiral in s podeljevanjem potrebnih sredstev je nastala pri Sv. Lenartu cela vrsta zgradb. Zavod pa ne podpira samo šolstva v trgu, marveč vsa društva, ki so potrebna v prospetu in prosvetni razvoj. Brez tega zavoda se napredek trga sploh ne bi dal zamisliti!

V zadoščenje za to svoje delovanje je združni odbor lahko ugotovil, da zaupanje njegovih vlagateljev tudi v lanskem združnem letu ni upadlo, marveč se lahko ponaša, da se pri višini hranilniške vlog pet milijonov dinarjev to stanje kljub izplačilu dveh milijonov šesto tisoč Din ni zmanjšalo, marveč zvišalo se za sto petdeset tisoč Din, tako da izkaže računski zaključek stanje pet milijonov sto petdeset tisoč dinarjev!

Vojvodina in vojvodinski Slovenci

PODOBA NAŠE ZELENE VOJVODINE. — VOJVODINSKO LJUDSTVO. — ŽIVLJENJE SLOVENCEV.

Večna, nedogledna ravnina. Morje valjujočega zlatega klasja, ogromne poljne visokih koruznih stebel z velikimi in mnogoštevilnimi klasi; med temi poljanami, ki se razprostirajo daleč brez rek in potokov, umetni, vzorno razporejeni kanali, ki ob suši napajajo žejno zemljo, ob povodnjah pa oddajajo prekomerno vodo v kraje, kjer zemlja trpi radi suše: Solnce, ki v zlatem žitnem morju vzhaja in zahaja, obseva belkaste naselbine, ki so po obliki in številnosti v velikem nasprotju z našimi slovenskimi naselbinami (vasmi, trgi in mesti). Tako selo (vas) dosega skoro v vsakem primeru od 4000 pa do 18.000 prebivalcev. (N. pr. Ada, v našem smislu navadna vas, edino kar ima sadjarsko šolo, ima dobrih 18.000 prebivalcev; Kničanin, navadna vas z osnovno šolo dobrih 6000 prebivalcev.) Poletni neznozna vročina, brez zelenih šum z osvežujočim zrakom, brez zaželenje hladne sence, brez okrepčujočih gorskih studencev s hladno vodo; pozimi stalni močni vetrovi, ki neovirano drevje po goli neskončni ravnici in segajo človeku do kosti in mozga.

To je Vojvodina, naša jugoslovanska žitnica, zemlja, kolikor bogata toliko čudna radi pomešanosti raznih narodnosti v vsem mogočem šarenilu. Tu živijo pomešani: Srbi, Šokci, Bunjevci, Slovaki, Malorusi, Švabi, Madžari, Romuni in Cigani. Radi pisane zunanosti narodnih noš, stila in barvila hiš, posebno pa radi raznolike govornice bi to zemljo lahko nazvali — jugoslovanski Babilon.

V Vojvodini pa živi tudi precejšnje število Slovencev; sliši se slovenska govo-

rica, slovenska pesem. Po osvobojenju so naši slovenski železničarji zavzeli odlična mesta v železniških upravah, pa je nekaj časa subotiška železniška direkcija bila torišče slovenstva in vse važnejše postaje so bile zasedene po slovenskih uradnikih in drugih nameščencih. Tudi v drugih panogah državnih služb je našlo v Vojvodini mnogo Slovencev: kruha, posebno precejšnje število veterinarjev. Orožniške postaje so še daries polne Slovencev in prav tukaj bi bilo trebalo kaj storiti, da ti ljudje ne pozabijo materinščine, temveč ohranijo jezik, a da se pri vsem tem potrudijo s pravilnim učenjem srbohrvaščine.

Uradništvo, kjer ga je več, živi v slogi, iskrenosti, prijetni družabnosti, pa govori lepo slovenski in srbsko-hrvaški, oni Slovenci pa, ki so kot posamezniki razkropljeni po Vojvodini, čitajo mnogo slovenske časnike, časopise in knjige, govorijo v družini slovenski, le orožništvo se odtuja materinščini in govori meko mešanico, niti slovensko niti srbsko-hrvaško. To pa zato, ker se ne zanima nit, za slovensko niti za srbsko-hrvaško čtivo.

Slovenci so pri vseh Vojvodincih, brez razlike na narodnost in vero, zelo priljubljeni in spoštovani. Resni in točni v poslovanju, v družbi vedri, iskreni, humorni, posebno pa z milimi melodijami naših slovenskih narodnih pesmi se kaj kmalu prikupijo domačemu društvu in sprijateljujejo z domačini, ki imajo do danes najlepše besede in spomine na vsako slovensko družbo, kakor na vsakega posameznega Slovenca. F. B.-a.

Ptuj

Fantovska posurovelost. Zopet smo primorani beležiti žalosten primer fantovske podivjanosti, ki se je dogodil ponoči od 11. na 12. tm. v Galuškaku pri Sv. Lovrencu v Slovenskih goricah. Domači fantje so namreč izvohali, da je na obisku pri nekem dekletu 21 letni Franc Holc, sin kočarice iz Zagorcev. Ker jim to ni bilo všeč, so sklenili tujca iz sosednje občine raklestiti. V ta namen se je oborožilo 6 fantov z motikami in noži. Vdrli so v stanovanje dekletovo, kjer se je med tem Holc skrivil pod posteljo. Iz skrivališča so ga vlekli na cesto ter ga tako premlatili, da je obležal nezavesten v mlaki krvi. Ko so svoj zverinski posel

opravili, so izginili v temno noč, prepustivši ranjenca usodi. Sosedje, ki so slišali obupne klice rapadenega, so mu prihiteli na pomoč, ga spravili v bližnjo hišo in mu nudili prvo pomoč. Poslali so po rešilni avto v Ptuj, ki je ranjenca prepeljal v ptujsko bolnišnico. Tu so zdravniki ugotovili smrtonovarne poškodbe in je le malo upanja, da ostane živ. Zverine so mu z motikami prizadejale globoke rane na glavi in je radi udarcev počila lobanja. Z noži pa je dobil globoke vbodljaje na rokah in na hrbtu in so ranjena tudi pljuča. Da ni že izdihnil, je pripisati le njegovi izredno krepki in žilavi naravi. Fant je bil potrjen in bi moral v kratkem nastopiti vojaško službo. Napadalcu so znani in orožništvo jih že zasleduje.

Kulturne vesti

Koncert tria Fani Brandlove. Po nekajmesečnem presledku smo imeli 5. t. m. zopet priliko slišati v našem mestu trio že. Fani Brandlove, ki se je tekom dosedanjega skupnega dela in nastopanja pri nas in drugod ustalil in se razvil v prvovrstno umetniško skupino. Koncert tega izvrstnega tria, ki pomeni nekako dosedanjih več letnošnje koncertne sezone, je bil v veliki koncertni dvorani, kjer se je tudi akustično popolnoma uveljavil. Vse tri umetnice: Fani Brandlova, Valy Gera in Herta Reiserjeva so nam dokazale, da so dosegle zares umetniško celoto. Njihovo globoko muzikalno občutje pa nam je orisal že program sam (Beethoven, op. 70; Händel-Halvorsen, Passacaglia; Dvořak, Dumky, op. 90). Cloveštvu najbližje govorečega Beethovna je igral trio z moško vdrnostjo in mu pomogel do izraza v tisoč svetlih barvah. V krasnem slogu je pa zazvenel tudi Händlov duo (violina in celo). Obe umetnici sta dokazali s tem, da je stara klasična muzika njuna domena, kjer se igra tehnična dovršenost z glasbeno mislijo. Do res iskrenega in popolnega navdušenja je dvignila naposled poslušalce Dvořakova Dumka, v kateri sta izražena tako zelo globoko slovanski kolorit in ritmika. Triu se moramo za ta nastop le zahvaliti, želeč le eno, da bi nam kmalu zopet pripravil tako lep večer kakor je bil ta. —e—

Ibsenovi »Strahovi«. Uprizoritev naraščaja Jadranske straže v Narodnem gledališču v Mariboru 10. t. m. Drama »Strahovi«, ki jo je napisal Ibsen leta 1881. kot trinapetdesetletnik, je znamenito delo, ki je s svojo globoko dramatično

silo, odkrito realitiko in psihološko analitiko postala vzor in izvor moderne svetovne dramske literature. To igro so si izbrali naraščajniki Jadranske straže ter jo uprizorili v režiji g. Furijana. Predstava je bila v splošnem povoljna. Tempo igre je pa bil v prvem in prvi polovici drugega dejanja prepočasen. Zadnje dejanje je bilo v vsakem pogledu najboljšo. Vdovo Alvingovo nam je podala gđ. Vera Š t u r m o v a, ki je igrala požrtvovalno in občutno; mestoma je bila nesigurna, vendar je s toplino podala težke materinske scene z Osvaldom in zelo dobra je bila v zadnji sceni tretjega dejanja. Sina Osvalda je igral g. Franjo B u t o l e n, Zamislek njegove vloge je bil globok, naraven in zaradi tega zelo prepričevalen. Uspehu je mnogo pripomogla izrazita, a ne prisiljena mimika. Oton A b e l je bil kot pastor Manders korekten, le spočetka manj siguren. Regino je Ibsen le v zadnjem dejanju krepkeje karakteriziral. Je to lirična vloga dekleta brez staršev, ki po usodnem odkritju o svojem poreklu z odločno gesto zapusti dom, v katerem je preživela zadnja leta. Gđna. Lea K r e f t o v a jo je igrala z razumevanjem in dušo. Franjo Ž i ž e k je ustvaril s svojim mizarjem Enkstrandom komorni tip napol propalega človeka, ki zna slabosti in nevednost ljudi izrabiti v svoj prid. Poleg Osvalda je bil najboljša figura večera. Scenerija je bila okusna in v stilu. Drama je nudila enotno vase zaokroženo umetnino tudi v načinu uprizoritve, kakor v notranji tako tudi v zunanji režiji. Uspela je odlično. Navzoče občinstvo je bilo hvaležno in je igralcem živahno ploskalo. Pohvaliti je treba tokrat dijake, ki so se ves čas predstave vedli vzorno in s pazljivo stjo sledili igri. J. C.

palmira

Palmira mibo

osvežuje kožo

Huda nesreča z orožjem. Posestnikova sinova Tone Plohl in Tone Goljat iz Cirkovcev sta pregledovala star revolver, nista pa vedela, da je orožje nabito. Revolver se je nenadoma sprožil in krogla se je zarila Plohlu v trebuh in ga težko ranila. Spravili so ga v ptujsko bolnišnico, kjer so zdravniki izvršili operacijo, ki je uspela.

Ptujskim Nemcem in nemčurjem je zraščel greben, odkar je v Nemčiji Hitler na krmilu. Preteklo noč so nekateri njegovi častilci kričali po mestu »Heil Hitler!« Policija je razgrajče prijavila oblasti in je pričakovati, da prejmejo zaslužero plačilo.

Ruše

Pomožna akcija v Rušah. Pomožni odbor za občino Ruše je svoje delo za preteklo zimo končal. Razdelil je skupno 12.224 kg krompirja, 719 kg krušne moke, 2.745 kg koruznega zdroba, 66 kg fižola, 408 kg slanine in 25 kg mesa. Dohodki v denarju so bili sledeči: ostanek iz leta 1932 3489.42 Din, občina 2000 Din, tvornica za dušik 3228 Din, nabiralna akcija 1725 Din, delavstvo tvornice za dušik 1305 Din, g. Pogačnik 1000 Din, Posojilnica 500 Din in g. Marinc 432.54 Din, skupno 13.679.96 Din. V živilih pa odpade glavni delež na tvornico za dušik, ki je sama darovala 11.753 kg krompirja in je s tem velikodušnim prispevkom v največji meri pomagala lajšati življenje brezposelnim in revežem. Ostala živila pa so darovali Rušani. Nekateri so tudi dajali in še dajejo revnim šolskim otrokom obleke. Pomožni odbor je izposloval tudi za bivše delavce tovarne vžigalic pomoč v znesku 1000 Din, ki pa se je odstopila občini Smolnik v razdelitev. Delitev živil se je vršila vsak petek v lokalu, ki ga je dal g. Košemina pomožnemu odboru brezplačno na razpolago. Pomožni odbor izreka v imenu podpore de-

ležnih vsem dobrotnikom najtoplejšo zahvalo!

Strelska družina prične redne strelske vaje na Velikonočni ponedeljek ob 14. uri. Vabimo vse v ta lepi sport. Muničijo smo pocenili. Novi strelci se bodo vedno poučili v ravnanju z orožjem. Potem bodo strelske vaje vsako nedeljo in praznik od 14.—18. ure.

Sokolstvo

Desetdnevno brezplačno bivanje na Bledu. Da seznanimo obiskovalce sokolskega pokrajinskega zleta v Ljubljani (Vidov dan) tudi z naravnimi krasotami Bleda, je aranžiralo Sokolsko društvo Bled večje število 10dnevnih brezplačnih bivanj z vso oskrbo v najboljših hotelih na Bledu. Prijave je poslati Sokolskemu društvu Bled najkasneje do 15. junija. Pri večjem številu interesentov se izžrebajo. Prijavi je treba priložiti 3 Din v znakomah za odgovor. Po želji se z desetdnevnim bivanjem lahko okoristijo tri osebe po 3 dni. Poleg ugodnosti na vseh železnica za obisk pokrajinskega sokolskega zleta v Ljubljani, je dovoljena pri 10-dnevnem bivanju na Bledu polovična povratna vožnja.

Galantni kritik v škripcih.

»Ta igravec je nemogoč!«
»Oprostite, to je moj sin.«
»Seveda pa to ni njegova krivda. Kriv je vsega režiser s svojo nesrečno in nemogočo režijo. Kdo je vendar ta slab režiser?«
»Moj mož!«
»Oh, če pa človek vse točno premisli, pride do prepričanja, da tudi režiser ne more napraviti iz tako ničvrednega dela kakor je to, prav ničesar. Treba ga je dejansko obžalovati, da se toliko muči s to silno oslarijo.«
»To oslarijo sem pa napisala jaz!«

Gledališče v Studencih. Že večkrat smo imeli priliko poročati o vrlih studenških diletantih. Tudi topot z velikim zadovoljstvom poročamo o novem napredku, katerega so dokazali v uprizoritvi Ziehrerjeve opere »Miss Elliot«, delo, ki spada med najboljša iz dobe največjega razmaha operetne glasbe, učinkuje še danes z mladostno svežostjo in je bila izbira potemtakem prav posrečena. Pač pa so stali diletantje v Studencih pred veliko nalogo, katero so prav zadovoljivo rešili. Imajo že spretnost v izvedbi takih del. Oprema, kostumi, vse je bilo s skrbnostjo in s pravim umevanjem pripravljeno. Številne vloge so bile tako razdeljene, da je bil vsak igravec postavljen na njemu najbolj primeren mesto. Tukaj se je videla spretna roka večjega in požrtvovalnega režiserja R. Lintnerja. Partije so bile vestno nastudirane, podale so se že prav dostojne kreacije, ki so pričale o marsikakem oderskem talentu. Nekateri so lepo napredovali in to tudi v pevskem oziru. Podčrtati moramo posebno še zbor. Ta je imel rešiti težko nalogo. Sčasoma bo postal tudi bolj gibek v igralskem oziru. Glasba, ki je prikupna, nudi mnogo menjave. Izvedba tega dela je bila v spretnih rokah kapelnika V. Šušteršiča. Ko bosta enkrat oba izvajača dela, odrskel in glasbeni, postala aдекватna, potem bomo spet mogli govoriti o nadaljnem napredku. Na odru je bilo vedno živahno, vse je igralo z vidno vnmemo. Uspeh radi tega ni izostal. Pri številni publikki, ki je napolnila telovadno dvorano, se je javljalo veselo razpoloženje. Bilo je mnogo prisrčnega smeha in živahnega aplavza. Bil je prijeten večer, kateremu naj sledi še drugi. — H. D.

Gledališka predstava v Poljčanah. V nedeljo je dramski odsek Sokola po 4mesečnem odmoru vprizoril 3 dejansko veseligr »Pred poroko«. Čeprav je v igri nastopilo od 12 igralcev skoro pol novincev, je igra, ki ima precej zamotanih prizorov, splošno prav dobro uspela. Režiser Ritonja se je z njo prav dobro predstavil. Zlasti zasluži priznanje za izvrstno scenerijo. V igri so bili posebno dobro zaključki I. in II. dejanja, mnogo smeha je doprinesla močna scena. Maske so bile zadovoljive, toalete pa nekatere kar »razkošne«. — Režiser br. Ritonja je imenitno zaigral profesorja Ahačiča; njegova pojava je vselej vzbujala salve smeha. V Zagorjani se je prav dobro življal br. Mesarič. Njegova žena (s. Zeilhoferjeva) je bila dostojanstvena Emerencija, le pretiho je govorila. Filip br. Pučnika je bil dobro podan in izvrstno se je znašel v vlogi Jereba naš stari znanec Živko, ki mu je stala zvesto ob strani zaročenka Adela (s. Ruterjeva). Presenetil pa nas je s svojim prvim nastopom Grčar (br. Ruter) s svojo naravno komiko. Srčkana Anči je bila s. Detiček, ki pa je včasih le prehitro in pretiho brbrala. Rogel (Žnider) je bil v nastopu dober, le na različno izgovorjavo bo treba polagati več paznje. Temperamentna in očarljiva je bila cirkuška jahalka (s. Arnuš). Imenitno se je vpeljala v krog sokolskih diletantov s. Godčeva, ki je profesorjevo ženo, zlasti v nekaterih prizorih zelo naravno igrala. Slugi Francu se je poznalo, da ima že rutino. — Ljudi je bilo precej in so se prav iz srca nasmejali. Igra jim je bila zelo všeč, zato ploskanja in odobravanja celo pri odprti sceni ni manjkalo. — Ik—

Mali oglasi

Razno

DOBRO VINO

lastnega pridelka dobite v množinah čez 10 litrov, liter po 4.— Din. v Vrazovi ulici 9.

AUTOMATSKI BUFET

priporoča za post najcenejše konzerve sardin, forel. 1294

V VINOTOČ

vam ni treba iti, ker dobite pri meni la. ljutomersko vino od 5 litrov naprej po 6 Din liter. Adalbert Gusel, Maribor, Aleksandrova cesta 39, Koroška cesta 18. 1293

MARTIN SAFRAN.

sobo-, črkoslikar, pleskar in ličar, Maribor, Slovenska ul. 16, prevzema vsa v to stroko spadajoča dela ter jih izvršuje dobro in poceni. 1190

HALO!

Kdor hoče dobro in ceneno ljutomersko vince piti, mora v Studence v gostilno Omulec priti. Tam dobite liter vina po 4.— in 7.— Din čez ulico; kakor tudi ob vsakem času topla in mrzla jedila. Za obilen obisk se priporoča gostilničar. 1289

HALO!

ALBERT VICEL, trgovina s kuhinjsko opremo, hišnimi potrebščinami, emailirano, pločevinasto, vlitu in aluminijevu posodo, porcelanasto, kameninasto in stekleno robo, Maribor, Gosposka ulica 5. 1269

PRISTNO VINO
3, 4. in 5 Din liter, od 10 litrov naprej. Zrinjskega trg 6. 1274

Prodaj

POSTELJO

Novo, prodam takoj ceneno. Naslov pove uprava lista. 3000

OTROŠKI VOZIČEK.

globok, prodam. J. M., Gregorčičeva ulica 26. II., desno. 1272

Službo dobi

AUTOMATSKI BUFET

išče od maja dalje mlado gosposkično čedne zunanosti. Predstaviti se dnevno od 10. do 12. ure. Grajski kino. 1295

Za Velikonoč!

Novi modeli naših prekrasnih pomladanskih čevljev

od Din 45*- dalje

Din 145*-

otroški čevlji na zapono iz laka, vse velikosti.

Din 125*-

moški črni ali rjavi, lepa izdelava.

rjavi s fantaz. vložkom.

Din 88*-

črni ali rjavi, okrašeni z luknjicami.

Din 75*-

črni baržun, imit. nubuka

Din 145*-

rjavi boks s temnorjavim okrašom.

Din 145*-

iz laka okrašen z luknjicami.

Din 175*-

iz laka z vložkom iz nubuka.

Humanik

MARIBOR, GOSPOSKA UL. 17 PTUJ, SLOVENSKI TRG

Za Veliko noč!

„Pince“ najfinišne velikonočno pecivo v vseh velikostih od 10 dkg do 1 kg. Cena za kilogram povprečno Din 35.—

„Brioche“ najfinišne velikonočno pecivo v pletenih struclah od 1/4 kg do 3 kg. Cena za kg Din 20.—

„Marin mlečni kruh“ dobro in slastno mlečno pecivo, pripravljeno z mlekom, maslom, jajci, limonami in limonino aromo. Najcenejše mlečno kavno in čajno pecivo. Cena za kg Din 16.—

Prosimo pravočasnih naročil.

Obiščite našo detajlno trgovino na Grajskem trgu 8. — Zahtevajte brezplačno poskušnjo! 1304

Parna pekarna Scherbaum

VRTNARSTVO IV. JEMEC

Prešernova ulica.

nudi: vrtnice nizke, visoke, plezalke, Prunus triloba, magnolije, Hibiscus, glecilije, Vitis, Veitschi, cepljene zgodnje breskve in marelice, dalije, kane, orjaške jagode, tulipane, Anemone Pifloks, Canbreclja. Dobi se roženko, najboljšo gnojilo za ločnice, kompostno zemljo za presejevanje cvetic, zelenjadne sadike itd. 1008

Spomnite se CMD!

Klobuke

kupite najboljše in najcenejše v

klobučarni AUER, Maribor
Vetrinjska ulica 14

Velika izbira vseh vrst moških in deških klobukov, lastnega izdelka. Posebni oddelek za damske klobuke najnovejše mode. Popravila točno in solidno. Cené brezkonkurenčne! 1285

Rudyard Kipling:

Milijonar in njegov sin

(iz angleščine prevedel Josip Poljanec.)

»Kako pa se potem zasidrate?« je vprašal Dan. »To je glavna stvar pri vožnji. Ako pa res ne plava več z vodo, kaj za vruga delate z novim drevesom srednjega jadra?« Ta udarec je zadel.

»Hej, ti portugalski lajnar, pelji svojo opico nazaj v Glonchester! Nazaj v šolo pojdi, Dan Troop!« se je glasil odgovor.

»Po-vrš-nice! Po-vrš-nice!« se je dri Dan, ki mu je bilo znano, da je eden izmed mornarjev na »Carrie« delal prejšnjo zimo v tovarni za površnice.

»Paglavci! Glonchesterski paglavci! Poberi se, Novy!«

Ako se Glonchesterčanu reče, da je iz Nove Škotske, močno zameri. Dan je odgovoril enako z enakim.

»Sami ste Novy, sodruga! Chathamski razbojnik! Ven z opeko iz vaših nogavic!« In sovražnika sta se ločila, toda Chatham je bil premagan.

»Saj sem vedel, kako bo,« je dejal Disko. »Se je že obrnila po vetru. Nekdo bo moral paziti nanjo. Sedaj bo smrčala do polnoči, prav tedaj, ko bomo mi pospali, se bo začela gibati. Dobro, da nisimo tukaj na tesnem z drugimi ladjami. Sicer pa zaradi Chathama ne bom dvignil sidra. Naj drži.«

Veter, ki se je bil obrnil, je ob solnčnem zahodu postal močnejši in je vlekli stanovitno. Vzlic temu ni bilo morje toliko nemirno, da bi motilo vrvi čolna, ali »Carrie Pitman« si je sama delala pravico. Koncem straže fantov so slišali pok-pok-pok velikega revolverja z od-

sprednjim nabojem.

»Glorija, glorijska, akcluja!« se je dri Dan. »Sedaj prihaja, tatej, z glavo naprej in zaprtimi očmi, kakor na Queereanu.«

Da bi bila kaka druga ladja, bi bil Disko poskusil srečo, sedaj pa je prerezal kabelj, ko je »Carrie Pitman« pridvela z vso močjo severoatlantskega vetra naravnost nadnje. Ladja »Tukaj smo« se ji je umaknila samo toliko, kolikor je bilo neobhodno potrebno — Disko ni hotel potratiti ves teden z lovom za kabljem — in se je hitro okrenil v veter, ko je »Carrie« molče in srdito plula mimo, izročena milosti in nemilosti vsi sili vetra s Plitvin, ki jo je zadel ob cellem boku.

»Dober večer,« je dejal Disko in vzdignil pokrivalo. »kako raste na vašem vrtu?«

»Pojdite v Ohio pa si najmite mulo,« je zaklical stric Salters. »Tukaj ne potrebujemo kmetov.«

»Ali hočete, da vam posodim sidro svojega čolna?« je dejal Dolgi Jack.

»Ven z vašim krmilom, vteknite ga v blato!« se je oglasil Tom Platt.

»Vi! Slišite!« Danov glas pa se je dvigal visoko nad vse druge, ko je stal na krmarski hišici. »Slišite! Ali v tovarni za površnice štrajkajo, ali so mar najeli dekleta, vi potepini?«

»Izpustite vrvi krmilnega obračala,« je zavpil Harvey, »in pribite jih k dnu!« Ta dovtip, ki je imel okus po soli, ga je

bil naučil Tom Platt. Manuel se je sklonil preko zadnjega dela ladje in je kričal: »Johnna Morgan, igraj na orgle! Ahaaa!« S svojim širokim palcem je mahal po zraku z izrazom neizrekljivega za ničevanja in zasmehovanja, mali Pen pa se je venčal s slavo, ko je zagodel: »Mallo na stran! Hiss! Le sem! Hoj!«

Ostali del noči je bila ladja pritrjena ob verigi; Harvey je spoznal, da se je vsled tega kratko, nemirno, skakajoče gibala; in ves drugi dopoldan pa so porabili s tem, da so poiskali kabelj. Vendar sta bila fanta edina v tem, da so bile vse neprilike nič v primeri z zmago-slaviem in slavo, in sta obžalovaje razmišljevala o vseh drugih lepih rečeh, ki bi jih bila lahko povedala premagani ladji »Carrie«.

Sedmo poglavje.

Naslednji dan so srečali več ladij, ki so vse počasi krožile od vzhoda v severni smeri proti zapadu. Baš, ko so se nadejali, da bodo dospeli do plitvin ob Devi, je nastopila megla in so se vsidrili sredi zvončkanja nevidnih zvoncev. Lovili niso dosti, ali tu pa tam je čoln srečal čoln v megli in mu sporočil novice.

Tisto noč, malo pred dnevom, sta Dan in Harvey, ki sta bila spala skoraj ves dan, šla izmikati ocvrte kolače. Sicer ni bilo vzroka, da jih ne bi bila vzela odkrito, ampak tako so bolje dišali in povrh tega sta jezila kuharja. Vročina in duh spodaj v ladji ju je pregnala s pleonom na krov, kjer sta našla Disko pri zvoncu, katerega je takoj predal Harveyju.

»Zvoni ž njim,« je velel. »Dozdeva se

mi, da nekaj slišim. Ako je kaj, je najboljše, da sem na svojem mestu.«

Zapuščeno, majhno zvončkanje je bilo to; gosta megla ga je dušila; v presledkih pa je Harvey slišal udušeno vreščanje sirene velikega parnika; sedaj je že toliko poznal življenje na Plitvinah, da je vedel, kaj to pomeni. V misel mu je prišlo, grozotno natančno, kako je nekoč neki deček v črešnjevem rdečem jopiču — sedaj je s pravim ribiškim zanikanjem preziral modne sportne jopiče — kako je neki neveden, poreden deček nekoč rekel, kako imenitno da bi bilo, ako bi parnik povozil ribiški čoln. Tisti deček je imel sijajno kabino z vročo in mrzlo vodo, in je vsako jutro deset minut pregledoval zlato obrobljeni jedilni list. In prav taisti deček — ne, njegov mnogo starejši brat — je bil pokoncu ob štirih v medlem jutru v mokrem, pokljajočem oblaku iz povozčenega platna, ki je na vso moč zvonil za svoje ljubo življenje in to z zvoncem, ki je bil manjši kot zvonec, s katerim je natakhar na ladji oznanjal zajtrk; med tem pa je nekje prav v bližini drvel naprej trideset čevljev visoki ladijski rilec z brzino dvajset milj na uro! Najbridkejša misel je bila, da so na ladji spali drugi ljudje v suhih, preopnanih kabinah, ki ne bodo doznali, da so pred zajtrkom razbili majhno ribiško ladjo. Harvey je venomer zvonil.

»Da, opočasajo vožnjo za en zavrt tistega njihovega vrazjega ladijskega vijaka,« je dejal Dan in vzel Manuelov rog, »da se drže zakona; lepa tolažba za nas, potem bomo enkrat vsi na dnu morja. Poslušaj! Prav velika ladja je!«

(Se bo nadaljevalo.)